

Stadsmiljönämndens samlade riskbild samt internkontrollplan för 2025

Inledning

Utgångspunkter för riskhantering

Stadens riktlinje, *Riktlinjer för styrning, uppföljning och kontroll* (KF, 2024-03-21), anger nämndens ansvar i det arbete som ska ske inom ramen för styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten.

Riskhantering ska vara en integrerad del i nämndens styrning och vara en del i beslutsfattandet vid prioritering och val av olika handlingsalternativ för att uppnå verksamhetens mål eller säkerställa verksamhetens förmåga att utföra sitt uppdrag.

Nämnden ska säkerställa att riskhantering sker kontinuerligt inom väsentliga verksamhetsområden, processer och projekt samt alltid vid större förändringar i verksamheten.

I samband med framtagandet av budget ska riskhanteringen för olika riskområden sammanställas i en samlad riskbild för nämndens verksamhetsområde. Den samlade riskbilden ska beskriva åtgärder som redan har införts för att minska risker och nya åtgärder som behöver vidtas. Utifrån den samlade riskbilden ska en intern kontrollplan upprättas. Den ska innehålla de områden/processer som särskilt ska granskas under kommande verksamhetsår för att verifiera att redan utförda åtgärder har fått avsedd effekt.

Risken för förekomst av oegentligheter ska alltid vara en del av nämndens riskhantering. Stadsmiljöförvaltningen har identifierat riskområden avseende oegentligheter och tagit fram en egenkontrollplan. Nämnden får information om resultatet som en del i rapporteringen av riskområde oegentligheter.

Definitioner

En risk kan definieras som en osäkerhetseffekt på mål och uttrycks ofta i termer av en kombination av en händelses sannolikhet och konsekvens. I kommunal verksamhet kan en konsekvens innebära att de ekonomiska målen eller verksamhetens mål inte uppnås eller att uppdraget inte kan genomföras på ett ändamålsenligt sätt.

Samlad riskbild är förvaltningens förteckning över riskområden där både åtgärder och intern kontroll finns listade.

Internkontrollplan är en plan över de områden, processer eller rutiner som särskilt ska testas och granskas under kommande år.

Egenkontrollplan är en plan för kontroller av riskområden avseende riskområde oegentligheter och förtroendeskada.

Beslut

Nämnden ska fatta beslut om den samlade riskbilden och internkontrollplan senast i februari månad. Uppföljning till nämnden sker i delårsbokslut 2 och årsrapporten.

Samlad riskbild 2025 för stadsmiljönämnden

Risk-område	Risk- och konsekvensbeskrivning	Riskreducerande åtgärder på plats	Åtgärdsplan 2025
 Kompetensförsörjning	Risk att förvaltningen inte har rätt och tillräcklig kompetens och resurser för att genomföra uppdraget. Förvaltningen ser fortsatt ökad konkurrens om vissa yrkesgrupper. Personalomsättningen beräknas landa på 10 % för 2024. På flera håll inom förvaltningen lyfts att chefer inte hinner med sitt chefsuppdrag vilket ställer krav på att arbeta aktivt med chefernas förutsättningar och arbetsmiljö. Inom vissa grupper förekommer hög sjukfrånvaro och/eller hög arbetsbelastning. Den pågående evakueringen kan innebära risk för ökad personalomsättning och att det blir svårare att attrahera ny personal. Behov av kompetensutveckling växer, både som alternativ till nyrekrytering och för att hänga med i föränderliga tider. Teknikutvecklingen med digitalisering leder till behov av att säkra IT-kompetens och IT-mognad inom flertalet yrkesgrupper. De närmaste 10 åren kommer kompetensförsörjningen få betydande påverkan av den demografiska utvecklingen och pensionsavgångar vilket ställer krav på omställning. Konsekvensen kan vara: Hög personalomsättning innebär att mycket resurser går åt till att rekrytera och introducera nya medarbetare samtidigt som arbetsbelastningen ökar på befintliga medarbetare. Ytterst innebär det att stadsmiljöförvaltningen inte kan utföra sitt uppdrag.	Stadsmiljöförvaltningens kompetensförsörjningsplan 2024 – 2026 med aktiviteter. Förvaltningen arbetar aktivt med att stärka varumärket genom flera nätverksgrupper, deltagande på mässor samt med en tydlig LinkedIn-strategi, med syfte om att nå ut till ännu fler målgrupper. Det ska vara tydligt vad förvaltningen har att erbjuda nu och på lång sikt. För att möjliggöra att Employer branding-frågan blir en medveten strategi för förvaltningen har HR tillsammans med kommunikation etablerat ett nära samarbete. Stadsmiljöförvaltningen har sedan start ett tydligt fokus på att utveckla arbetet med att ta emot praktikanter, praoelever samt att upprätthålla den omfattning av ferieverksamhet som följt med förvaltningen historiskt från tidigare förvaltningar. Hittills har förvaltningen tagit emot mellan 400-450 st ferieungdomar under de första två sommarperioderna, 2023 samt 2024. Samarbete inom stadsutvecklande förvaltningarna (SUV) för chefsförsörjning.	- Utveckla förvaltningens arbete med "Employer Branding" - Ta fram generell kompetensutvecklingsplan - Genomför chefskopet – arbetsmiljö chefer - Chefsutvecklingsinsatser - Omstart av kulturarbetet

Risk- område	Risk- och konsekvensbeskrivning	Riskreducerande åtgärder på plats	Åtgärdsplan 2025
 Styrmiljö	Stadsmiljöförvaltningen har ett brett uppdrag med stor betydelse för våra målgrupper. Förändringar i omvärlden i kombination av en omfattande politisk styrning (mål, uppdrag, program och planer) gör uppdraget komplext att navigera. Det finns en risk att det sker suboptimeringar inom verksamhetens olika delar om vi inte lyckas skapa en gemensam riktning. För att ta tillvara vår samlade kompetens och skapa kraften i en gemensam riktning behövs en tydlig målbild för stadsmiljöförvaltningen som är länkad till den gemensamma målbilden inom ny organisation stadsutveckling. Förvaltningens styrning behöver tydliggöras och göras lättförståelig. Struktur- och kulturarbetet behöver koordineras för att ge största möjliga nytta för vår nya organisation. Konsekvensen kan vara: Omorganisationens syfte implementeras inte, ineffektivitet, frustration och stress hos medarbetare och chefer. Förvaltningens förmåga att leverera på sitt uppdrag begränsas.	Under 2024 har en målbild och verksamhetsidé tagits fram för förvaltningen som utgår från översiktsplanen samt nämndens reglemente. Inför planering av budget 2025 har en översyn av styrmodell och budgetprocess startat upp. I arbetat har ingått att ta fram en utvecklingsplan på förvaltningsövergripande nivå och en analys av planer och program för att tydliggöra omhändertagandet av den politiska styrningen och kopplingen till kommunfullmäktiges mål. Prioriterade aktiviteter på förvaltningsövergripande nivå kommer inkluderas i en förvaltningsövergripande verksamhetsplan för 2025. Syftet är att tydliggöra den röda tråden i styrningen och skapa förutsättningar för prioritering och effektivare arbetssätt för verksamhetsutveckling. Under våren genomfördes workshops med alla avdelningarnas ledningsgrupper kring omvärldsanalys som givit värdefull input till planeringsprocessen för 2025.	- Vidareutveckla budgetprocessen - Definiera, besluta och kommunicera målbild för processarbetet - Formulera och kommunicera en strukturerad plattform för processarbetet utifrån fastställd målbild

Risk-område	Risk- och konsekvensbeskrivning	Riskreducerande åtgärder på plats	Åtgärdsplan 2025
 Verksamhets-utveckling och digitalisering	Stadens riktlinje avseende digitalisering och IT ställer krav på att nämnden ska planera organisationens digitala utveckling. Digitaliseringen behöver bedrivas som en del av förvaltningens verksamhetsutveckling. Förvaltningen ser stor potential i den digitala utvecklingen samtidigt som vi behöver hantera det digitala arv vi har med oss. AI tekniken har på senaste tiden blivit alltmer mogen och skapar möjligheter för ökad effektivitet och produktivitet. Det finns en risk att förvaltningen inte är tillräckligt rustad för att arbeta strukturerat med verksamhetsutveckling och att ta tillvara digitaliseringens möjligheter. För att styra IT och digitaliseringsarbetet behövs en tydlig styrning genom exempelvis IT-strategi, digitaliseringsstrategi och utvecklingsstrategi och ett nära ledarskap. Vidare finns ett stort behov att öka förvaltningens gemensamma data, vilket är en förutsättning för digitalisering och effektivisering. Förvaltningen ser risk för att det pågår för många utvecklings- och digitaliseringsprojekt parallellt vilket ställer stora krav på förvaltningsgemensam styrning och prioritering. Vidare finns risk att analys av behov inom verksamhetsutveckling och digitalisering genomförs utifrån respektive avdelnings behov. Processarbetet är en viktig plattform för att stärka helhetssyn och förutsättningar för synergier kring hur vi arbetar effektivt med verksamhetsutveckling och behov av digitalisering. Behov av utveckling med GIS data är särskilt prioriterat av flera verksamheter. Konsekvensen kan vara: Utan ändamålsenliga arbetssätt och systemstöd, exempelvis vad gäller anläggningsdata och planeringsstöd, är det svårt att bedriva ett effektivt förbättringsarbete och driva digitalisering. Det är också risk för dyra investeringar när äldre system måste uppgraderas och att tekniken inte längre underhålls.	Förvaltningen arbetar utifrån en systemförvaltningsmodell (PM3) där IT och verksamheten är organiserade enligt en objektindelning för att stödja kärnverksamhetens dagliga arbete och krav på ökad digitalisering. Under 2024 har modellen implementerats och det finns behov av fortsatt förbättringsarbete för att stärka samarbetet ytterligare. Ett IT-råd är etablerat för förankring och helhetssyn. Ett arbete pågår med att ta fram förvaltningens plan för digitalisering, som utgår från Göteborgs Stads plan för digitalisering 2024 – 2026. Syftet med planen är att öka förvaltningens förmåga att arbeta med digitalisering. En vägledning för AI har tagits fram under året. Ett nätverk för förvaltningens verksamhetsutvecklare har etablerats för att öka samverkan och få en bättre helhetssyn och koordinering av aktiviteter. Arbetsätt för forskning och innovation (Fol) har tagits fram under året.	- Färdigställa plan och strategier för IT och digitalisering - Införande av stadens systemstöd PIOS för portföljstyrningsverktyg för digitaliseringsinitiativ i enlighet med Göteborgs Stads plan för digitalisering - Genomföra en kartläggning av nuläget avseende GIS för att konkretisera behov och möjliggöra nästa steg - Pröva och utvärdera olika metoder för att uppmuntra och utforska medarbetarinitiativ och idéutveckling - Implementera kunskapsnätverken inom Fol plattformen utifrån framtagna handlingsplaner

Risk- område	Risk- och konsekvensbeskrivning	Riskreducerande åtgärder på plats	Åtgärdsplan 2025
 Miljö- och klimat-programmet	Stadens miljö- och klimatprogram ställer höga krav på stadsmiljöförvaltningens proaktiva arbete inom miljö och klimat. Det finns en risk att förvaltningen saknar en tillräcklig styrning och framdrift. Miljö- och klimatprogrammet innehåller tre områden där stadsmiljöförvaltningen har en viktig roll att spela: - <i>Naturen, förlust av biologisk mångfald</i> - <i>Klimatet, vi lyckas inte bidra till minskade utsläpp till 2030 enligt målen i miljö- och klimatprogrammet (transporter)</i> - <i>Människan, stadsmiljöerna är inte utformade för ett ändrat klimat</i> I miljö- och klimatprogrammet är stadsmiljönämnden samordningsansvarig för strategin "Vi driver på utvecklingen av hållbara transporter". En uppföljning av programmet under 2023 visar att det krävs ett kraftfullt omställningsarbete med nya arbetssätt och samverkan med externa aktörer för att nå målet. För klimatomställningen finns en tydlig politisk vilja att vässa arbetet genom det yrkande som lämnats från nämnden. Det finns en risk att förvaltningen inte lyckas genomdriva tillräckligt effektiva åtgärder. De effektivaste åtgärderna får stor påverkan på våra målgrupper vilket innebär risk för att nödvändiga beslut inte fattas. Vad gäller biologisk mångfald genomförs det kontinuerliga insatser men det finns risk för otillräcklig styrning och uppföljning. Införande av miljöledningssystemet pågår men en utmaning är att prioritera resurser och engagemang från verksamheten. Konsekvensen kan vara: Målkonflikter mellan tillväxt och miljö/klimat synliggörs inte. Stadsmiljöförvaltningens bidrag till måluppfyllelse inom miljö- och klimatprogrammet blir otillräckligt.	Införande av miljöledningssystem pågår. En anvisning för förvaltningens systematiska miljöarbete är under framtagande. En arbetsgrupp med representanter från verksamheten har startats upp. I planeringen inför 2025 har planer och program analyserats och förvaltningsövergripande aktiviteter har tagits fram för områden där förvaltningen har störst påverkan och där en större förflyttning behöver göras. Under 2024 har en kartläggning genomförts tillsammans med stadsbyggnadsförvaltningen för att tydliggöra arbete och ansvar inom de grönstrategiska frågorna samt behov av förbättringsarbete. Ett arbete med att konkretisera åtgärder för att nå målen inom hållbara transporter i miljö- och klimatprogrammet har inarbetats i ny uppdatering av översiktsplanen (ÖP). Delar av resultatet har även inarbetats i förslag på handlingsplan som svar på nämndens uppdrag kring hållbart resande. Under 2024 har miljökraven i teknisk handbok och AF-mallen vid upphandling uppdaterats. Resurser har säkrats för att påbörja uppföljning av miljökraven för att säkerställa en mer systematisk uppföljning av hur stadens gemensamma miljökrav (GME) efterlevs i projekt.	- Hållbart resande - arbeta enligt inriktningsbeslut utifrån yrkande angående åtgärder med anledning av rapporten om trafik- och resandeutveckling 2023 - Biologisk mångfald - inventera åtgärder och ta fram en gemensam riktning för förvaltningen med grönplanen som utgångspunkt - Fortsatt införande av miljöledningssystem - Fortsatt arbete med nyttoeffekt kalkyl, inklusive miljö kalkyl

Risk- område	Risk- och konsekvensbeskrivning	Riskreducerande åtgärder på plats	Åtgärdsplan 2025
 Klimat- anpassning	Världens samlade koldioxidutsläpp fortsätter att öka i oförminskad takt. Effekterna av klimatförändringar förväntas tillta i styrka under lång tid framöver. Samhället behöver ta hänsyn till nya risker när klimatet förändras. För att minska samhällets sårbarhet behöver bebyggelse och verksamheter anpassas, vilket kan komma att innebära kostsamma investeringar. Från EU men även nationellt kan vi förvänta oss ökad lagstiftning för att säkerställa samhällets klimatanpassning. Göteborgs främsta behov av klimatanpassning är översvämningshantering följt av värmebölja samt ras- och skredrisk. I förvaltarrollen behöver vi få bättre överblick över nya skyddsbehov av våra anläggningar på grund av förändrat klimat. Vi ser även möjligheter att klimatanpassningar kan användas som hävstång för att skapa en grönare stad. Vi saknar ännu en intern organisation för att driva klimatanpassningsarbetet på ett effektivt sätt och integrera arbetet i befintliga styr- och uppföljningsprocesser. Konsekvensen kan vara: Stadens infrastruktur utsätts för större påfrestningar på grund av klimatförändringar vilket kan påverka framkomlighet och stadsmiljön negativt. Omfattande kostnader för att återställa anläggningar som skadas. I förvaltningens driftverksamhet ser vi längre och osäkrare säsonger med extremväder som innebär svårare arbetsförhållanden och behov av förstärkt beredskap. Det påverkar också den samhällsviktiga verksamheten som nämnden ansvarar för.	Kommunfullmäktige beslutade under 2024 om Göteborgs Stads plan för klimatanpassning 2024-2026. Stadsmiljöförvaltningen bidrog under med inspel till en nulägesanalys. Planen fokuserar framför allt på översvämningssrisk från skyfall samt värmeböljor. Förvaltningen kommer rekrytera en planeringsledare för att driva arbetet med klimatanpassning och delta i samordningsforum inom staden.	- Genomför fördjupad risk- och sårbarhetsanalys utifrån perspektivet, ett förändrat klimat - Förtydliga ansvar och roller samt samordningsansvar för att omhänderta Göteborgs Stads plan för klimatanpassning

Risk- område	Risk- och konsekvensbeskrivning	Riskreducerande åtgärder på plats	Åtgärdsplan 2025
 Jämlig stad	Inkomstskillnaderna har ökat mellan de med högst inkomst och de i nedre delen av inkomstfördelningen. Skillnaderna är påtagliga mellan olika områden i Göteborg vad gäller skillnader i exempelvis medellivslängd och självskattad hälsa och skillnaderna förstärks av boendesegregation. Stadsmiljöförvaltningen har en stor påverkan och ansvar för att säkerställa en jämlig resursfördelning i förvaltning och utveckling av befintlig stad. I Göteborgs Stads nya program för en jämlig stad och jämlig hälsa har stadsmiljönämnden ett samordningsansvar för strategin "Tillgodose goda livsmiljöer med väl gestaltade och omhändertagna närmiljöer i förvaltning av den befintliga staden". I detta riskområde inkluderar vi även trygghetsskapande och brottsförebyggande perspektiv. Det finns en risk att stadsmiljöförvaltningen inte har en tillräcklig styrning och organisation för att ta tillvara möjligheterna att påverka inom det sociala området. Konsekvensen kan vara: De ojämna livsförhållandena kan leda till ojämna förväntningar/krav på från olika delar av staden vad gäller exempelvis synpunkter och service. Skillnaderna kan också innebära allt större utmaningar att nå ut med information till alla delar av staden.	Förvaltningen påverkar jämlikheten i staden stad genom hur vi planerar och kopplar ihop staden (kollektivtrafik, vägnät) och mötesplatser, samt genom att vidga aktivitetslek (för barn, vuxna och äldre), vilket är en del av portföljstyrningen för investeringar. Sociala perspektiv så som barnperspektiv, trygghetsskapande, funktionsperspektiv tas med i genomförandet av investerings- och reinvesteringsprojekt men kan utvecklas och systematiseras ytterligare. Medborgardialoger genomförs vid vissa investerings- och reinvesteringsprojekt av parker, torg och lekplatser. Serviceresor har en egen kundservice där man kan få hjälp med sina resor. Förvaltningen arbetar med enkelt avhjälpande hinder. Förvaltningen arbetar med platssamverkan som metod för trygghetsskapande och brottsförebyggande åtgärder. Vidare bidrar förvaltningen i arbetet med att ta fram årliga lägesbilder för staden. Förvaltningen medverkar i aktivitet med syfte att samordna skötsel i särskilt utsatt områden under hösten 2024.	- Skapa ett gemensamt arbetssätt och gemensam prioritering för stadsmiljöförvaltningens trygghetsskapande och brottsförebyggande arbete. - Analysera hur stadsmiljöförvaltningen på bästa sätt kan omhänderta samordningsansvaret för strategin "Tillgodose goda livsmiljöer med väl gestaltade och omhändertagna närmiljöer i - förvaltning av den befintliga staden" . - Analysera hur stadsmiljöförvaltningens verksamhet påverkar barns rättigheter utifrån barns olika livsvillkor samt öka den grundläggande kompetensen om barns rättigheter.

Risk- område	Risk- och konsekvensbeskrivning	Riskreducerande åtgärder på plats	Åtgärdsplan 2025
 Försörjning varor och tjänster	Stadsmiljöförvaltningen har ett stort beroende av externa resurser i genomförandet av uppdraget. Förvaltningens årliga inköp som konkurrensutsätts uppgår till drygt 2 miljarder. Brister i försörjning av leverantörer kan få betydande påverkan på förvaltningens förmåga att leverera på uppdraget. Inköp är en viktig strategisk fråga för förvaltningen och det finns strategiska frågeställningar i hela inköpsprocessen från försörjningsstrategi, inköpsstrategi, upphandlingsstrategi och avtalsstrategi. För att ta oss an de strategiska frågorna behövs bland annat tydliga mål, bra kunskap och förståelse för marknaden och dess drivkrafter och insikter om vårt förbrukningsmönster och våra behov framåt. Det finns en risk att förvaltningen saknar förutsättningar att driva ett strategiskt inköpsarbete med nuvarande organisation och resurser. Konsekvensen kan vara: Stadsmiljöförvaltningen är beroende av externa leverantörer för att leverera på sitt uppdrag. Brist på upphandlade leverantörer kan leda till förseningar av leveranser, otillåten direktupphandling och ökade kostnader.	Arbetsätt etablerat för framtagande av upphandlingsplan 2025, arbetet behöver dock fortsätta under 2025. Upphandlingsenheten har förstärkts med en avtalscontroller. Verksamhetsavdelningarna har genomfört en dialog i respektive avdelnings ledningsgrupp för att tydliggöra strategiska frågor kopplat till försörjning av varor och tjänster. En uppföljning presenteras i årsrapporteringen av internkontrollplanen för 2024. Arbetet med översyn av inköpsorganisationen och att stärka beställarkompetensen pågår och behöver fortsätta 2025. Under 2023 lades stor kraft på att ta fram gemensamma arbetssätt och processer för stadsmiljöförvaltningens inköp och upphandlingsverksamhet. Under 2024 har efterlevnaden följts upp som en del i nämndens internkontrollplan för 2024.	- Etablera strukturerade arbetssätt för avtals- och leverantörsuppföljning - Analysera stadsmiljöförvaltningens inköp utifrån Göteborgs Stads spendrappport och ta fram förslag på hur inköpsarbetet kan förbättras avseende kostnads-medvetenhet, långsiktighet och hållbarhet. Inköps- och upphandlingsnämnden ska stötta detta arbete (uppdrag i budget 2025) - Ta fram förslag på en ändamålsenlig inköpsorganisation (strategisk, taktisk och operativ nivå)

Risk-område	Risk- och konsekvensbeskrivning	Riskreducerande åtgärder på plats	Åtgärdsplan 2025
 Måluppfyllelse i intentionen med ny organisation stadsutveckling	Förändringen ska bidra till ökad effektivitet och transparens i arbetet med stadsutveckling för boende, besökare och näringsliv. Det finns en risk att vi inte lyckas med att sätta upp en styrmiljö för att nå intentionen med ny organisation för stadsutveckling. Konsekvensen kan vara: Förändringsarbete och omorganisation med otillräcklig styrning och uppföljning kan leda till omotiverade medarbetare, högre personalomsättning och att kraften i organisationen inte tas tillvara. Vidare kan otillräcklig kommunikation till externa intressenter skada förtroendet för stadsmiljöförvaltningen.	Gemensam målbild för sammanhållen stadsutveckling har tagits fram (översiktsplanen). Gemensamt processarbete för tre prioriterade processer. Samverkan inom flera områden och på flera nivåer har startats upp.	- Genomföra gemensam utbildning i förändringsledning steg 2 - Genomföra kundresa utifrån gemensamma målgrupper - Implementering av målbilden för översiktsplanen (stadsbyggnad) - Digitalisera stadsutvecklingsprocessen
 Ekonomi i balans och resurs-effektivitet	Inför uppstarten av stadsmiljöförvaltningen 2023 genomfördes inget förberedande arbete avseende ekonomistyrningen. Det har bedrivits ett arbete under 2023 och 2024 som dels fokuserat på att implementera den ekonomiska budgetprocessen, dels förtydliga ekonomistyrningen relaterat till införande av styrmodell för interna uppdrag avseende drift och underhåll (DU-modellen). Utöver driftsbudgeten fastställs årligen en investeringsbudget som styrs utifrån förvaltningens portföljstyrning för ny- och reinvesteringar. Otillräcklig ekonomistyrning, både på kort och längre sikt, innebär risk för budgetöverdrag och att förvaltningen inte kan fatta beslut om rätt prioriteringar på grund av bristande transparens och styrning. Vidare är ekonomistyrningen viktig för att etablera en bra grund för att arbeta med resurseffektivitet. I Göteborgs Stads budget 2025 får alla nämnder i uppdrag att i ordinarie budgetprocess värdera investeringar och beskriva hur kommande kapitaltjänstkostnader kan minska. Konsekvensen kan vara: Finansieringen av en växande stad ställer höga krav på förvaltningens förmåga att prioritera bland behov både på kort och längre sikt.	Analys av ekonomimodellen (konto- och kodplan) genomfördes under 2023 men det kvarstår fortfarande ett arbete att skapa förutsättningar för att implementera ekonomimodellen. Det fortsatta utvecklingsarbetet har försenats på grund av en ansträngd bemanningssituation på controllersidan. Under hösten har ekonomiavdelningen utökats med en utvecklingsledare vilket ger bättre förutsättningar att bedriva utvecklingsarbete parallellt med ordinarie uppgifter. För avdelningen Drift och underhåll pågår ett arbete med att ta fram metoder för att möta behov av att beräkna kostnad per uppdrag samt styra och följa upp på kostnadseffektivitet.	- Fortsatt arbete med ekonomistyrning och ekonomimodell med fokus på implementering inom avdelningen Drift och underhåll (inkluderar ekonomistyrning DU-modellen) - Fortsatt arbete med att implementera DU-modellen och framtagande av uppdragsbeskrivningar och förkalkyler (budget) för interna uppdrag från de förvaltande avdelningarna. - Konkretisera metod och arbetssätt för "fyrstegsprincipen" (källa Trafikverket) och öka kunskapen om metoden inom förvaltningen (från utvecklingsplan investeringsportfölj)

Risk- område	Risk- och konsekvensbeskrivning	Riskreducerande åtgärder på plats	Åtgärdsplan 2025
 Informations- och IT-säkerhet	Utvecklingshastigheten inom tekniken gör framtiden osäker. Teknikutvecklingen väcker viktiga frågor om säkerhet, integritet och etik. Regelverk som skyddar användares rättigheter och säkerställer ansvarsfull användning av teknologin behöver balanseras mot nyttoeffektivitet. Antalet cyberattacker fortsätter att öka i Sverige och världen. Under tredje kvartalet i år har antalet cyberattacker globalt ökat med 75 % jämfört med samma period föregående år och i Sverige var ökningen 165 %. (källa IT-säkerhetsföretaget Check Point Research). NIS-direktivet som EU har antagit syftar till att uppnå en hög gemensam nivå på säkerhet i nätverk och informationssystem. NIS2 är en uppdatering av tidigare NIS-direktivet. Syftet med NIS2 är att säkerställa en hög nivå av informationssäkerhet i hela EU genom att stärka skyddet av samhällsviktiga tjänster som en följd av den ökade digitaliseringen och hotbilden av cyberhot. NIS2 direktivet innebär att all offentlig förvaltning kommer omfattas av lagstiftningen. NIS2-direktivet ska införas i svensk lag under 2025. Skärpt lagstiftning och en kraftig ökning av yttre hot ställer höga krav på att stärka förvaltningens förmåga inom informations- och IT-säkerhet. Verksamhetens kunskap och förståelse är avgörande tillsammans med tillgång till kompetens och resurser inom IT-säkerhet. Lokalprojektet och tillfälliga lokaler tar mycket resurser från IT-driften vilket innebär risk för att förbättringsarbete inom IT-säkerhet får stå tillbaka. Konsekvensen kan vara: Längre avbrott i den samhällsviktiga verksamheten. Spridning av skyddsvärd information och förtroendeskada. Nya regelverk får konsekvenser vid införandet av nya IT-stöd.	Grundläggande organisation och styrande dokument för informationssäkerhet finns på plats. Vid årsskiftet 2024 / 2025 har huvuddelen av förvaltningens IT-system informationsklassificerats vilket är en viktig grund för det fortsatta arbetet med att möta kraven i kommande cybersäkerhetslag (NIS2). Under 2024 har en i staden gemensam digital utbildning genomförts med utskick till alla medarbetare. Totalt 14 kortare utbildningstillfällen under året. Deltagandet har följts upp och påminnelser har gått ut till respektive avdelningschef. Förvaltningen arbetar kontinuerligt med omvärldsbevakning och att stärka skyddet mot cyberattacker samt uppdatera våra IT-system och belysa sårbarheter internt. IT organisationen har förstärkts med en konsult inom IT-säkerhet.	- Vidareutveckla det systematiska informationssäkerhetsarbetet bland annat genom att ta fram arbetsformer för riskanalyser och behov av säkerhetsåtgärder - Förbereda organisationen på NIS2 och kommande cybersäkerhetslag - Fortsätta genomföra IT-säkerhetsåtgärder för att minska risken för cyberattacker - Kontinuitetsplan IT

Risk- område	Risk- och konsekvensbeskrivning	Riskreducerande åtgärder på plats	Åtgärdsplan 2025
 Robust samhällsviktig verksamhet	Risken för hot mot vår samhällsviktiga verksamhet har ökat markant den senaste tiden. I en förändrad omvärld, med ökad gråzonsproblematik och skärpt hotbild, behöver robustheten i våra ledningssystem, beredskaps- och kontinuitetsplanering stärkas och säkerställas. Det är grunden för att säkerställa leverans och funktionalitet av vårt uppdrag och samhällsviktiga tjänster. Samtidigt som EU antog NIS2-direktivet i december 2022 antogs EU-direktivet om kritiska enheters motståndskraft, det så kallade CER-direktivet. Syftet är att stärka kritiska verksamhetsutövares förmåga att tillhandahålla samhällsviktiga tjänster. Direktivet ska omhändertas i en ny lag, lagen om motståndskraft hos kritiska verksamhetsutövare. Direktivet ställer krav bland annat krav på riskbedömning, att vidta åtgärder, inklusive bakgrundskontroller samt rapportera incidenter. Konsekvensen kan vara: Konsekvenser för våra målgrupper när vi inte lyckas upprätthålla samhällsviktig verksamhet i kris och höjd beredskap.	Stadsmiljöförvaltningen har under året reviderat anvisningen för krisledning- och beredskap. I anvisningen har förtydligats hur förvaltningen ska arbeta under samhällsstörningar och under höjd beredskap. Förvaltningen har tillsammans med övriga stadsutvecklande förvaltningar börjat utbilda medarbetare i rollen som stabschef. Arbetet kommer fortsätta under 2025. Vidare har kommunikationsenheten genomfört en utbildning i kriskommunikation. Under året har ett nytt krisledningssystem implementerats i förvaltningen. Förutom incidenthantering tillhandahålls även krisberedskaps- och stabsmetodikutbildningar via krisledningssystemet.	- Identifiera samhällsviktiga tjänster utifrån tidigare risk och sårbarhetsanalys inklusive acceptabel avbrottstid för att tydliggöra prioriteringsordning. - Uppdatera vid behov risk- och sårbarhetsanalys för samhällsviktiga tjänster/verksamhet som ett led i framtagande av kontinuitetsplaner / reservrutiner (målsättning att en första version ska vara klara senast 2025-12-31) - Utbildningar och övning - Beredskapsplan, krigsplacering och beredskapsfunktion
 Förvaltning av anläggningar och utemiljöer	Trafikkontoret bedrev sedan några år ett arbete med att ta fram långsiktiga strategier för verksamhetens samtliga verksamhetsområden i syfte att optimera förvaltningen och identifiera befintlig underhållsskuld. I samband med omorganisationen tog stadsmiljöförvaltningen även emot anläggningar från tidigare fastighetskontoret och park- och naturförvaltningen där man inte kommit lika långt i underhållsplaneringen och till delar tillämpat andra strategier. I takt med att tillkommande anläggningar inventeras och inspekteras riskerar omfattningen av det eftersläpande underhållet öka. De ekonomiska förutsättningarna tillsammans med ökat eftersläpande underhåll innebär risk för att åtgärder skjuts framåt.	Strategier för anläggningar från tidigare trafikkontoret. Genomförda inspektioner av tillkommande anläggningar (Byggnadsverk och belysning).	- Processarbete "Överlämna och ta emot anläggningar" - Fortsätta arbetet med att inventera och inspektera anläggningar samt ta fram underhållsplaner och långsiktiga strategier - För den "gröna" infrastrukturen konkretisera Grönplanens strategi "Utveckla grönstrukturen genom skötsel" avseende drift och underhåll samt öka kunskapen om metoder och modeller.

Risk- område	Risk- och konsekvensbeskrivning	Riskreducerande åtgärder på plats	Åtgärdsplan 2025
	Inom avdelningen Utemiljöer och stadsliv, som ansvarar för "gröna" anläggningar och utemiljöer finns ett stort behov av att bygga upp arbetssätt, kompetens och resurser för att få till stånd ett motsvarande strategiskt arbete som avdelningen Anläggning och infrastruktur har etablerat sedan tidigare. Det finns viktiga skillnader mellan verksamheterna som behöver beaktas. Konsekvensen kan vara: Konsekvensen blir större störningar i framkomligheten med kort framförhållning samt ökat behov av akuta åtgärder i stället för det planerade underhållet. Att förvaltningens anläggningar tappar kapitalvärde och att förvaltningen inte kan garantera avsedd funktion över tid. Effekten blir sämre upplevelse och framkomlighet, samt ett ineffektivt förvaltande med högre kostnader och sämre planerbarhet där vi ytterst nödgas reinvestera i ny anläggning betydligt tidigare än den beräknade livslängden.		
 Förtroende hos våra målgrupper	Risk för bristande förtroende hos våra målgrupper och att förvaltningen inte förmår att anpassa vår kommunikation och dialog utifrån målgruppernas behov. Allt fler lägger större vikt åt individers eller grupperingars åsikter snarare än att förlita sig på vetenskaplig forskning eller expertis. Allt fler ifrågasätter om det offentliga verkligen klarar av att utföra sin del av samhällskontraktet. Ökad kunskapsnivå bland invånarna driver upp krav och förväntningar på omgivningen. Ökade krav på valfrihet, snabbhet och individuell service. Desinformationskampanjer påverkar förtroendet för det demokratiska systemet. En viktig del i förvaltningens uppdrag är att arbeta aktivt för att ta del av människors kunskap och engagemang och de dem inflytande när staden utvecklas. Konsekvensen kan vara: Missar väsentlig styrinformation från de vi är till för. Bristande förtroende.	Gemensam process och IT-stöd för mottagande av kundsynpunkter. Hantering av kundärenden på avdelningsnivå.	- Processarbete "Hantera kundärenden" - Undersöka och testa olika arbetssätt för att systematiskt fånga och möta olika målgruppers behov och kundsynpunkter i dialog mellan verksamheterna.

Risk- område	Risk- och konsekvensbeskrivning	Riskreducerande åtgärder på plats	Åtgärdsplan 2025
 Oegentligheter och förtroende- skada	Risk för oegentligheter ska alltid vara en del av nämndens samlade riskbild. Stadsmiljöförvaltningen utgår från en bred definition i sitt förebyggande arbete: <i>"Att utnyttja en offentlig ställning för att uppnå otillbörlig vinning för sig själv eller andra"</i> vilket är den definition som regeringen tagit fram i handlingsplan mot korruption (definition från Transparency International). Definitionen täcker in brottsliga handlingar (ex mutor), olagliga handlingar (ex bryta mot LOU) och olämpliga handlingar (att bryta mot styrande dokument och/eller kommunicerade förhållningssätt). Riskområdet täcker in risker i samband med myndighetsutövning, otillåten påverkan samt hot och våld. I statskontorets uppföljande rapport om korruption i kommuner och regioner (från juni 2023) lyfts följande risker, riskområden och riskfaktorer fram: - Upphandling och inköp särskilt problematiskt - Bygg- och anläggning, teknisk förvaltning, etc - Välfärdsbrottslighet och otillåten påverkan - Styrtmaningar vad gäller kommunala bolag och privata utförare - Medias granskning – minskad risk för upptäckt Konsekvensen kan vara: Förtroendeskada för stadsmiljöförvaltningen. Beteenden som allvarligt påverkar kulturen negativt.	Stadsmiljöförvaltningen har från start arbetat med att utveckla en egenkontrollplan för identifierade riskområden: - Inköp och upphandling - Myndighetsutövning - Bisysslor och jäv - Representation, konferenser och resor - Delegationsordning - Verksamhetsfordon - Lager och förråd - Rekrytering - Personuppgifter Under 2024 har arbetet med att standardisera kontrollerna fortsatt och även i samverkan med övriga stadsutvecklande förvaltningar. Under 2024 har en arbetsgrupp etablerats för att utveckla förvaltningens förebyggande arbete. Fokus har varit på: - Analysera rekommendationer från Statskontorets rapport - Översyn av samt tillgängliggöra styrande dokument inom området - Framtagande av dilemmaövningar	- Genomföra förebyggande utbildnings- och kommunikationsinsatser utifrån behov - Genomföra åtgärder och kontroller enligt egenkontrollplanen

Intern kontrollplan 2025 för stadsmiljönämnden

Riskområde	Kontrollaktiviteter (Intern kontrollplan)	Avstämnings- och slutdatum
Miljö- och klimatprogrammet	Uppföljning av stadsmiljöförvaltningens roller och ansvar samt handlingsplaner för omhändertagande av miljö- och klimatprogrammet.	Delrapport till nämnden i delårsrapport 2. Redovisas till nämnden i årsrapporten.
Jämlik stad	Analysera inom vilka områden som stadsmiljöförvaltningen har störst påverkan vad gäller det sociala perspektivet och kartlägg nuvarande arbetssätt och organisering av arbetet.	Redovisas till nämnden i årsrapporten.
Informations- och IT-säkerhet	Uppföljning av arbetet med cyber- och IT-säkerhetsarbetet. Analys utifrån tidigare genomförda GAP-analyser samt utvecklingen av utvecklingen av incidenter.	Redovisas till nämnden i årsrapporten.

Egenkontrollplan 2025 för stadsmiljöförvaltningen

Riskområde inom oegentligheter	Riskbeskrivning	Kontrollåtgärder på plats	Egenkontroller och åtgärder	Återrapportering
Inköp och upphandling	- Följsamhet mot LOU - Styrande dokument och processer avseende inköp och upphandling följs inte - Bristar i uppföljning av leverantörer/leveranser - Otillåten direktupphandling - Felaktiga avrop på ramavtal - Vänskapskorruption	- Anvisningar och rutiner - Processen från beställning till betalning - Systemstöd - Information och utbildning	- Stickprov, kvartalsvis, fakturor med ordernummer, 10 stycken - Stickprov, kvartalsvis, fakturor som saknar ordernummer, 10 stycken	Återrapporteras till nämnden i årsrapporten.
Myndighetsutövning	- Otillåten påverkan - Myndighetsbeslut följer inte lagstiftning/regelverk - Ensamhandläggning - Olika bedömningar	- Anvisningar och rutiner - Gemensamma möten för att kalibrera tolkningar och beslut - Strukturerad uppföljning	- Utbildning och dialog om otillåten påverkan - Uppföljning av IA anmälningar avseende otillåten påverkan och att dessa hanterats korrekt av chef	Återrapporteras till nämnden i årsrapporten.
Bisyssla och jäv	- Rutin för bisyssla följs ej - Jäv vid rekrytering - Jäv vid inköp och upphandling - Jäv vid myndighetsutövning - Risk för vänskapskorruption vid långvariga relationer	- Anvisningar och rutiner - Uppföljning bisyssla vid medarbetarsamtal och vid rekrytering - Bisysslor registreras i Personec	- Riktade insatser - Information och dilemmadiskussioner på enhetsnivå	Återrapporteras till nämnden i årsrapporten.
Representation, konferenser och resor	- Riktlinjer och rutiner är inte kända - Riktlinjer och rutiner följs inte	Anvisningar och rutiner	- Stickprov, kvartalsvis, konton för representation, konferenser och resor, 15 stycken - Information på digitala navet	Återrapporteras till nämnden i årsrapporten.
Delegationsordning	Beslut fattas inte av rätt person / återrapporteras inte till nämnden	Rutiner och mallar	Stickprov, 2 gånger per år, 10 stycken	Återrapporteras till nämnden i årsrapporten.

Riskområde inom oegentligheter	Riskbeskrivning	Kontrollåtgärder på plats	Egenkontroller och åtgärder	Återrapportering
Verksamhetsfordon	- Rutin för användande av verksamhetsfordon följs inte - Fordon och drivmedelskort nyttjas för privat bruk - Otillräcklig styrning av fordonsparken (cirka 180 fordon)	- Rutiner - Uppföljningar som tas fram av mobilitetsansvarig och rapporteras till ledningsgruppen för Drift och underhåll	- Uppföljning av "taggning" per fordon (körjournal), kvartalsvis - Uppföljning drivmedel HWO, kvartalsvis - Kostnadsutveckling korttidshyrda fordon, kvartalsvis - Ta fram metod och systemstöd för att följa upp drivmedelsförbrukning per fordon	Återrapporteras till nämnden i årsrapporten.
Lager / förråd	- Bristande kontroll över lager och förråd såsom marksten, spårmaterial, verktyg, arbetskläder, förbrukningsmaterial - Risk för stölder	- Rutiner - Avstämning lagerredovisning (gäller inte stenlagret)	- Stickprovsinventering, 2 gånger per år (spår) - Uppföljning av åtgärder för att minska risken för stölder - Etablera rutin för inventering och stickprovskontroller för förrådet (vid flytt till nya lokaler)	Återrapporteras till nämnden i årsrapporten.
Rekrytering	Risk att rutin för rekrytering inte följs (inklusive jäv)	- Rutin och staden gemensam process - HR stöd och kontroller	Uppdatera cheferna om stadens rekryteringsprocess där jäv är med som en komponent	Återrapporteras till nämnden i årsrapporten.
Personuppgifts-hantering	Risk för felaktig hantering av personuppgifter och/eller bristande kunskap om rutiner för hantering av personuppgiftsincidenter	- Anvisningar och rutiner - Information och utbildning	Kontroll av andel befintliga medarbetare som genomfört digitalt kunskapshöjande insats	Återrapporteras till nämnden i årsrapporten.